

Загурська-Антонюк В.Ф.
д.н.д.у., к.політ.н., доцент, професор кафедри
міжнародних відносин і політичного менеджменту
Остринська О.В.
здобувачка 4 курсу, групи МВ-1
Державного університету «Житомирська політехніка»

ВПЛИВ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ НА ГЕОПОЛІТИКУ КРАЇН

Культурна дипломатія відіграє ключову роль у сучасних міжнародних відносинах, сприяючи формуванню позитивного іміджу країн та зміцненню їхніх зв'язків. У контексті геополітичних напружень вона стає важливим інструментом для діалогу та взаєморозуміння. Культурні обміни, освітні програми та спільні проекти не лише зменшують конфлікти, але й закладають основи для стабільних політичних відносин. Дослідження впливу культурної дипломатії на геополітику країн дозволяє зрозуміти, як вона може бути ефективною у вирішенні глобальних викликів і формуванні сучасного міжнародного порядку.

Культурна дипломатія як складова публічної дипломатії та політики «м'якої сили» є одним із ефективних засобів реалізації зовнішньополітичної стратегії будь-якої держави, що претендує на певний вплив у системі сучасних міжнародних відносин [1]. Цей механізм суттєво впливає на геополітику країн, адже формує позитивний імідж держави через культурні програми, фестивалі та виставки, що підвищує довіру до неї. Також культурна дипломатія сприяє порозумінню між народами, зменшуючи напруженість та конфлікти.

Спільні культурні проекти зміцнюють двосторонні відносини, покращуючи політичне та економічне співробітництво. Використання "м'якої сили" дозволяє країнам досягати зовнішньополітичних цілей, впливаючи на думки інших держав без примусу. Крім того, культурні програми допомагають просувати національні інтереси. Є багато прикладів того, як історично було доведено все вище сказане (наприклад, «холодна війна» та Франція після Другої світової війни).

На думку Сюй Бейліна, який у своєму дослідженні написав, що: «Надзвичайно важливу роль у перемозі холодної війни відіграла активна й широка публічна дипломатія американського уряду» [2]. США активно

використовували культурну дипломатію як інструмент "м'якої сили", а програми, такі як "Культурні обміни", дозволяли американським артистам, вченим і спортсменам подорожувати до країни-супротивника, демонструючи американські цінності й культуру, що сприяло покращенню іміджу США за кордоном та впливало на їх політику.

Після Другої світової війни Франція активно почала просувати свою культурну дипломатію, зокрема, через «Альянс Франсез», де робота всіх центрів ведеться за трьома основними напрямками: навчання французької мови у Франції і в інших країнах світу всіх категорій громадян; поширення знань про культуру Франції і франкомовних країн; сприяння культурному різноманіттю. Знайомство Франції з культурним багатством інших країн і просування французької культури за кордоном відбувається за допомогою культурних сезонів, років культури і фестивалів [3]. «Альянс Франсез», а згодом і інші інституції, допомогли зміцнити французький вплив у світі, просуваючи мову і культуру, що, в свою чергу, зміцнювало політичні та економічні зв'язки.

Культурна дипломатія відіграє ключову роль у сучасних міжнародних відносинах, суттєво впливаючи на геополітику країн. Вона не лише формує позитивний імідж держав, але й закладає основи для стабільних політичних відносин через культурні обміни, освітні програми та спільні проекти. Використання "м'якої сили" через культурні програми дозволяє країнам досягати своїх зовнішньополітичних цілей без примусу, сприяючи взаєморозумінню та зменшенню конфліктів.

Таким чином, в умовах сучасних геополітичних викликів, культурна дипломатія стає важливим інструментом у стабілізації міжнародного порядку – вона допомагає країнам не лише просувати свої цінності, але й активно долучатися до вирішення глобальних проблем. Таким чином, культурна дипломатія є важливим елементом геополітичних стратегій, сприяючи зміцненню міжнародних зв'язків і забезпеченню миру.

Список використаних джерел:

1. Мателешко Ю. Геополітичні пріоритети України. Особливості, тенденції та перспективи розвитку інституційних та

нормативно-правових засад культурної дипломатії України. 2022. С. 50.
URL:<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/46884>.

2. Бейлін, С. Про американську публічну дипломатію в епоху після завершення холодної війни. 2021. С. 77. URL:
<https://doi.org/10.15421/1721111>

3. Авраменко В. Культурна дипломатія у зовнішній політиці Франції на сучасному етапі. 2019. С.169. URL:
<https://jts.donnu.edu.ua/article/view/6895/6927>.